

Klimat-och näringslivsdepartementet
Klimatenheten

Stockholm
2026-10-13

Vår referens
André Nilsson

Dnr
KN2026/01568

Remissyttrande

Remissvar på revidering av EU:s utsläppshandelssystem ETS 2026

Företagarna har beretts möjlighet att avge remissyttrande om det angivna förslaget. Här följer våra synpunkter.

Sammanfattning av förslagen

Kommissionen presenterade den 17 juli 2026 ett paket med tre förslag: COM(2026) 616 om huvudsakliga ändringar av ETS-direktivet och marknadsstabilitetsreserven, COM(2026) 619 om reviderade riktmärken för värme och bränsle 2026–2030, samt COM(2026) 620 om förenklad övervakning, rapportering och verifiering, särskilt inom sjöfarten.

Revideringen innehåller förslag om en ny utsläppsbana efter 2030, användning av internationella krediter under vissa villkor och en mekanism för permanenta koldioxidupptag. För permanenta upptag föreslås 250 miljoner utsläppsrätter under 2031–2040 finansiera köp av certifierade BioCCS- och DACCS-upptag, med betalning vid leverans av certifierade enheter.

Förslaget innebär bland annat att den linjära reduktionsfaktorn sänks från dagens nivå till 3,7 procent per år 2031–2035 och 1,7 procent per år 2036–2040. Kommissionen föreslår även möjlighet till internationella krediter, en mekanism för permanenta upptag samt förändringar i fri tilldelning och marknadsstabilitetsreserven.

För luftfarten föreslås en utvidgning från 2029 till flygningar inom 5 000 kilometer från Frankfurt, reviderade trösklar för vilka operatörer som omfattas och fortsatt stöd till hållbara flygbränslen. För sjöfarten föreslås ett stöd till hållbar framdrift och en utvidgning till fartyg mellan 400 och 5 000 bruttoton.

Kommissionen föreslår också att minst 50 procent av medlemsstaternas auktionsintäkter ska riktas till ETS-omfattade verksamheter, tillsammans med en förlängning av Innovations- och Moderniseringsfonderna och en ny industriell avkarboniseringsbank.

Företagarnas synpunkter

ETS bör vara EU:s huvudsakliga klimatpolitiska styrmedel

Företagarna ser positivt på ett fortsatt EU-gemensamt, marknadsbaserat och teknikneutralt utsläppshandelssystem. Ett enhetligt pris på koldioxid är ett kostnadseffektivt sätt att minska utsläppen och skapa mer likvärdiga konkurrensvillkor på den europeiska marknaden. Generellt är ETS ett mer rättvist och kostnadseffektivt system för att minska utsläppen än LULUCF och ESR. EU bör därför på sikt bygga ut ETS till fler sektorer och minska betydelsen av nationella klimatåtaganden, som riskerar att snedvrider konkurrensen och ge Sverige ett oproportionerligt stort beting, som i värsta fall kan leda till internt koldioxidläckage inom EU. Vi är positivt inställda till en inkludering av sjöfarten och luftfarten i ETS.

Företagarna

Besöksadress: Rådmansgatan 40 | Postadress: 106 67 Stockholm
www.foretagarna.se | info@foretagarna.se | 08-406 17 00

Revideringen bör emellertid utformas så att den ger långsiktiga och trovärdiga investeringssignaler, inte ökar regelbördan hos aktörerna som ska nyttja systemet, och motverkar koldioxidläckage. Regler, stöd och villkor måste fungera också för små och medelstora företag, inklusive företag som påverkas indirekt genom energipriser, transporter och värdekedjor.

En justering av den linjära reduktionsfaktorn (LRF)

Företagarna ser positivt på att den linjära reduktionsfaktorn anpassas till de ekonomiska, tekniska och geopolitiska förutsättningarna. En förutbestämd och alltför brant utsläppsbana riskerar att skapa stora kostnader, minska konkurrenskraften och försvaga acceptansen för klimatpolitiken.

Om en lägre reduktionsfaktor innebär att mindre av EU:s samlade klimatåtagande uppfylls inom ETS måste detta hanteras genom en samlad översyn av EU:s klimatmål och ansvarsfördelning. Det är inte rimligt att ett lägre åtagande inom ETS innebär striktare krav via ESR eller LULUCF. Det skulle vara särskilt problematiskt för Sverige. Sverige har redan relativt låga utsläpp i flera ESR-sektorer, ett stort ansvar per invånare och en stor andel skog och mark vars upptag varierar över tid. ETS är därför ett mer kostnadseffektivt och konkurrensneutralt styrmedel än en modell där medlemsstater med olika förutsättningar får olika nationella beting.

Positivt att permanenta upptag integreras med ETS

Företagarna ser positivt på att permanenta upptag kan få en tydligare roll, särskilt för de återstående utsläpp som är svåra att eliminera. Vi har under lång tid förordat ett system där prissättning på negativa utsläpp skapar marknadsförutsättningar för de aktörer som skapar denna nytta, i ett teknikneutralt marknadssystem. Stöden bör utformas så att även mindre aktörer och projekttaggregat kan delta, och så att tidiga investeringar inte missgynnas. Det är av stor vikt att systemet för negativa utsläpp inte låses vid det tunga administrativa krav som idag finns för aktörer som ansluter sig till ETS. På längre sikt bör permanenta upptag kunna integreras mer direkt i utsläppshandeln, vilket skulle ge hållbara ekonomiska incitament för verifierade negativa utsläpp på marknadsbaserade grunder, utan att stödet hamnar i komplexa och politiskt styrda lösningar. Systemet borde också tillåta att aktörer når nettonegativa utsläpp och kan sälja det skapade underskottet vidare i ETS-systemet.

Auktionsintäkter bör inte öronmärkas till industripolitik

Företagarna avstyrker förslaget att minst 50 procent av medlemsstaternas auktionsintäkter ska riktas till klimatfonder och specifika sektorer kopplade till ETS. Öronmärkning begränsar medlemsstaternas budgetmässiga handlingsutrymme och missar hur kostnaderna från utsläppshandeln påverkar ekonomin. ETS för kostnader för energi, transporter, råvaror och insatsvaror förs vidare nedströms genom värdekedjorna. Många små och medelstora företag påverkas därmed av ETS utan att själva vara tillståndspliktiga eller direkt omfattas av systemet, och kunna ta del av hur intäkterna nyttjas.

Auktionsintäkter bör därför inte bindas till en begränsad krets av mottagare. Medlen bör stanna hos medlemsstaterna och kunna användas utifrån nationella prioriteringar, exempelvis för skatteväxling, sänkta kostnader för företagande eller andra reformer som stärker medlemsstaternas konkurrenskraft.

Företagarna avstyrker också förslaget att förlänga Moderniseringsfonden och att inrätta den industriella avkarboniseringsbanken. Riktade EU-fonder och industristöd riskerar att gynna stora etablerade aktörer med resurser att söka och hantera stöd, medan mindre företag missgynnas. Klimatpolitiken bör i stället utgå från generella, teknikneutrala och marknadsbaserade incitament. Strukturreformer och bredare skattelättnader, exempelvis i form av lägre bolagsskatt eller arbetsgivaravgift, är ett betydligt mer effektivt sätt att stärka konkurrensen hos de företag som skapar de produkter och tjänster som behövs för att ställa om mot nettonoll än statlig finansiering av utvalda aktörer.

Mindre regelbörda och skydd mot koldioxidläckage

Företagarna vill understryka behovet av enkla, proportionerliga och förutsägbara regler. Små och medelstora företag ska inte behöva bära en administrativ börda som är utformad för stora industriella anläggningar. Regeringen bör verka för samordnad digital rapportering, förenklade krav för små aktörer och ett konsekvent arbete mot dubbelreglering. Kommissionens förslag om att samordna

rapportering inom sjöfarten är ett steg i rätt riktning. För nuvarande utformning av ETS är det orealistiskt för småföretag att delta, vilket syns i antalet bolag som är registrerade i systemet.

EU måste hantera risken för koldioxidläckage. CBAM kan ge ett visst skydd på EU:s inre marknad, men löser inte konkurrensproblemet för företag som exporterar till marknader utanför EU, och skapar tyvärr andra problem med ökad regelbörda och dyrare insatsvaror. Utfasningen av fri tilldelning bör därför ske varsamt och med hänsyn till exportutsatta företags faktiska konkurrenssituation. Kommissionen måste hitta fler ändamålsenliga verktyg för att minska exportproblemet. En väg framåt skulle kunna vara avdragsrätt för ETS-kostnader vid export utanför EU. Utan effektiva lösningar på exportproblemet, och minskade utsläpp utanför EU, kan EU:s klimatmål behöva senareläggas eller pausas. Vi kan inte stoppa den globala uppvärmningen utan att USA och Kina också går mot nettonoll.

André Nilsson
Näringspolitisk expert
Företagarna

Pernilla Norlin
Samhällspolitisk chef
Företagarna